

1.

Selanik 19. Yüzyıl sonlarında canlı bir ticarete ve işlek bir limana sahip Osmanlı toprağı olan Makedonya'nın en gelişmiş kentiydi. Burası, Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan kapısı niteliğindeydi. Avrupa ile demir yolu bağlantısı vardı. Selanik'in deniz yolu bağlantısı sahip olması, ticaret merkezi oluşu, çeşitli dini ve etnik yapısı şehirde birden çok kültürün bir arada yaşadığı özgür bir ortam oluşturmuştu. Bu özgür ortamda çeşitli fikir akımları kolayca yayılıyordu. Şehir, Avrupa etkisine açık olduğundan birçok kültüre ev sahipliği yapmakta idi.

Yukarıdaki açıklama dikkate alınarak Selanik kentinin Mustafa Kemal üzerinde aşağıdaki etkilerden hangisini bıraktığı söylenemez?

- A) M. Kemal Selanik' te farklı toplumları ve kültürleri tanıma fırsatı bulmuştur.
- B) Düşünce akımlarına açık bir ortamda büyüdüğü için düşünce yapısı gelişmiştir.
- C) Selanik'in çok uluslu yapısı M. Kemal'in kişilik yapısını olumsuz etkilemiştir.
- D) M. Kemal'in Batı'ya açık bir kentte büyümesi Avrupa kültürünü tanımasını sağlamıştır.

2)

II. Meşrutiyet'in ilanından sonra meşrutiyet yanlıları ile padişah yanlıları arasında basında başlayan tartışmalar ve karşılıklı atışmalar gittikçe şiddetlendi. Ülkede yaşanan bu gerginlik, en sonunda İstanbul'da bir ayaklanmaya dönüştü. Tarihimizde bu ayaklanma **31 Mart Olayı** olarak bilinmektedir.(13 Nisan 1909).

31 Mart Olayı'nda ayaklananların amacı, meşrutiyet yönetimine son vermektir. Gelişmeler üzerine meşrutiyet yanlıları Selanik'teki **Hareket Ordusu** adıyla bir ordu hazırlandı. Ayaklanma M. Kemal'in Kurmay Başkanlığını yaptığı Hareket ordusu tarafından bastırıldı.

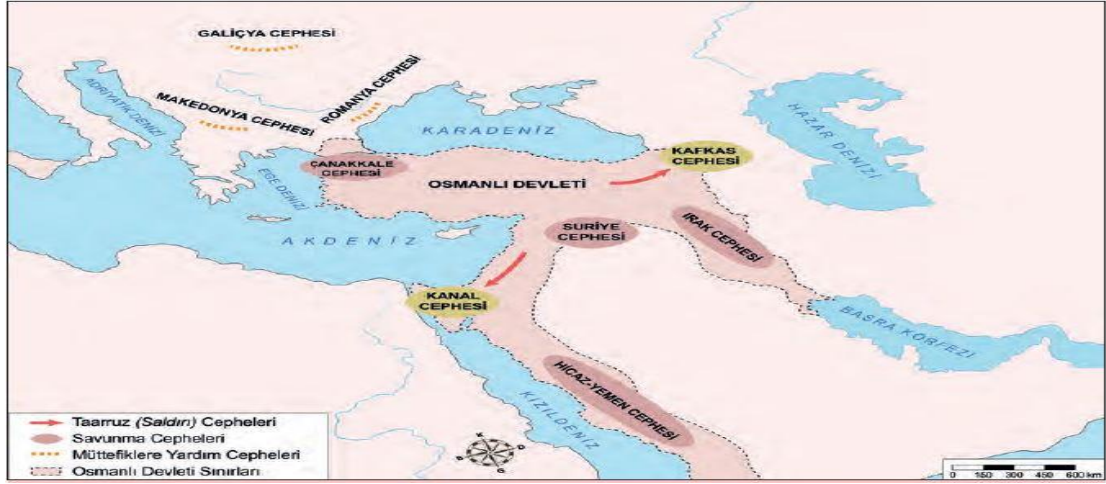
Yukarıdaki açıklamalara göre;

- I. Meşrutiyet yanlıları ile padişah yanlıları arasında fikir ayrılıkları bulunmaktadır.
- II. M. Kemal'de ayaklanmanın bastırılmasında etkin rol oynamıştır.
- III. M. Kemal'in yeniliklerden yana tavrı aldığı görülmektedir.

Yargılarından hangisi yada hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3) I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler

Yukarıdaki haritaya bakarak Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda savaştığı cephelerle ilgili;

- I. Osmanlı Devleti birçok cephede savaşmıştır.
- II. Osmanlı Devleti müttefiklerine yardım etmek için sınırları dışında da savaşmıştır
- III. Osmanlı Devleti Çanakkale Cephesi'nde düşmanı yenmeyi başarmıştır.
- IV. Kanal ve Kafkas Cepheleri taarruz cepheleridir.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) II ve III C) I, II ve III D) I, II ve IV

4) I. Dünya Savaşı sonunda savaştan yeni devletler, ağır şartlar taşıyan ateşkes antlaşmaları imzaladı. Osmanlı Devleti de İtilaf Devletleri ile **Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzaladı. Antlaşmanın önemli bazı maddeleri şunlardır;**

- Çanakkale ve İstanbul boğazları açılacak bu yerlerdeki istihkâmlar İtilaf Devletleri'nce işgal edilecek.
- Bütün haberleşme, ulaşım araç ve gereçleri, İtilaf Devletleri'nin denetimi altında bulundurulacak.
- Osmanlı ordusu terhis edilecek. Orduya ait silah, cephane, araç-gereç ve taşıtlar İtilaf Devletleri'nin emrine verilecektir.

Yukarıdaki antlaşma maddelerine bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki bağlantı kesilmek istenmiştir.
- B) Osmanlı Devleti işgallere karşı savunmasız bırakılmak istenmiştir.
- C) İstanbul ve boğazlar çevresi tamamen İtilaf Devlet'lerinin eline geçmiştir.
- D) Türk Halkının bir araya gelip işgallere tepki vermesi engellenmeye çalışılmıştır.

5) Kemal Amasya’da arkadaşlarıyla yaptığı görüşmeler sonucunda karar birliğine vardı ve Amasya Genelgesi’ni yayınladı. Amasya Genelgesi maddeleri içinde Milli Mücadele’nin **gerekçesi, amaç ve yönteminin** de belirtildiği kararlar arasında şunlar bulunuyordu:

Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir	GEREKÇE
İstanbul Hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.	GEREKÇE
Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.	AMAÇ ve YÖNTEM

Amasya Genelgesi’nin maddelerine bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Milli Mücadele’de millet ile birlikte hareket edileceği belirtilmiştir.
- B) Bağımsızlık için her yöntemin denenmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- C) Bağımsızlığımızın ancak milletin azim ve kararıyla kurtulacağına vurgu yapılmıştır.
- D) İstanbul Hükümeti’nin işgallere karşı tutumuna karşı çıkmıştır.

6)

Kafkas Cephesi’nin kapanmasından ve 1917 yılında Rusya’da Bolşevik İhtilali’nin çıkmasından sonra Kafkasya’da yaşanan otorite boşluğu, bölgede bağımsız bir Ermeni devletinin kurulmasına ortam hazırladı. I. Dünya Savaşı’ndan sonra İtilaf Devlet’lerinin desteği ile Ermeniler bağımsız bir devlet kurdular. Bu devlet Mondros Ateşkes Antlaşması ve Sevr Antlaşması’nın maddelerine dayanarak Doğu Anadolu Bölgesi’ni işgale başladı. Doğu Cephesi Komutanı Kâzım Karabekir Paşa yönetimindeki Türk ordusu Kars, Batum ve Gümrü’yü ele geçirdi. Türk ordusunun bu zaferi üzerine barış isteyen Ermenistan **Gümrü Barış Antlaşması** imzalandı (3 Aralık 1920). Bu antlaşma ile;

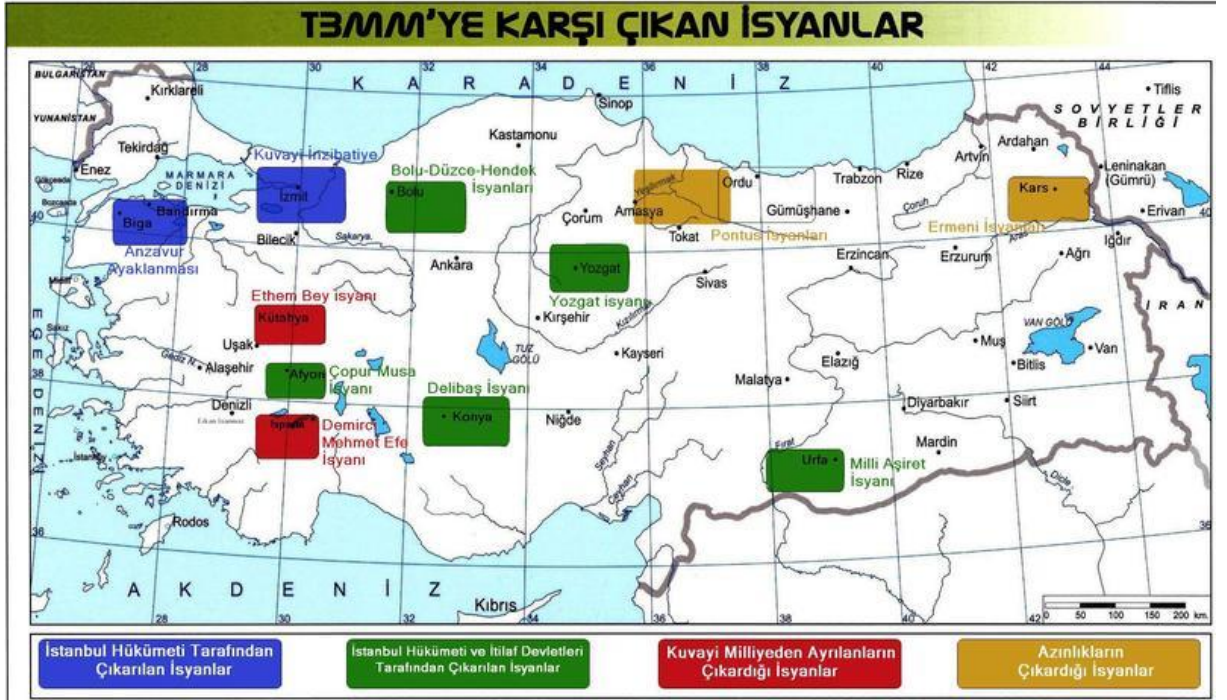
- *Doğu sınırı tespit edildi.*
- *Ermenistan Misak-ı Milli’yi tanıdı. Kars, Sarıkamış, Iğdır, Kağızman ve Kulp’un Türkiye’ye ait olduğunu kabul etti.*
- *Ermenistan Sevr Antlaşması’nın geçersiz olduğunu kabul etti.*

Yukarıdaki açıklamalara dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bolşevik İhtilali’nden sonra Ermeniler Kafkasya’da devletlerini kurmuşlardır.
- B) Ermeniler Mondros ve Sevr Antlaşmalarına dayanak yurdumuzu işgal etmişlerdir.
- C) Yapılan savaşta Ermeniler ordumuza büyük zayıat vermişlerdir.
- D) Gümrü Antlaşması ile Ermeniler Misakı Milli’yi kabul etmişlerdir.

7)

Anadolu'da Büyük Millet Meclisi'ne karşı çıkan ayaklanmalar

İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri'nin kışkırtmaları, bazı insanların kurtuluş mücadelesine karşı beslediği temiz duyguları kısmen de olsa etkiledi. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde meclise karşı ayaklanmalar baş gösterdi.

Yukarıdaki harita ve açıklamaya bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bütün isyanlar İtilaf Devletleri'nin kışkırtmasıyla meydana gelmiştir.
- B) Bazı azınlık kesimlerinin de meclise karşı isyan ettiği görülmektedir.
- C) İsyancıların içinde Kuva-i Milliye'ciler de bulunmaktadır.
- D) İstanbul Hükümeti'nin çıkardığı isyanlar Marmara Bölgesi'nde yoğunlaşmıştır.

8) Bir gün Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Bey, M. Kemal'i kapısını çalarak "... Öğretmenler Derneği birkaç gün sonra Ankara'da toplanacak. İki yüzden fazla öğretmen katılıyor. Fakat Fevzi Paşa'yı dinleyince tereddüte düştük. Savaşın yoğunlaşacağı anlaşılan bir sırada böyle geniş bir toplantı size ayak bağı olabilir. Uygun görürseniz erteleyelim." dedi.

Mustafa Kemal Paşa, " Hayır, hayır ertelemeyin..." dedi, "...Cahillikle, ilkellikle savaş, düşmanla savaştan daha az önemli değildir. Toplantıya katılacağım ve konuşacağım." dedi. (Turgut Özakman, Şu Çılgın Türkler, s. 174.)

Yukarıdaki açıklamaya bakarak Maarif Kongresi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kongrenin toplanacağı tarihte ordumuz düşmanla savaş halindedir.
- B) Maarif Kongresini düzenleyenler öğretmenlerdir.
- C) Savaş döneminde kongrenin yapılması eğitime önem verildiğini gösterir.
- D) Eğitim Kongresi devam eden savaş durumundan dolayı tamamlanamamıştır.

9)

I. İnönü Zaferi'nin kazanılmasından sonra İtilaf devletleri arasında görüş ayrılıkları başladı. İtilaf Devletleri TBMM'nin daha fazla güçlenmesine fırsat vermeden bu durumu kendi çıkarlarına göre çözmek istediler. Aralarında **Londra Konferansı**'nın toplanmasına karar verdiler. Londra Konferansı'nın toplanmasındaki **gerçek amaç** bazı değişiklikler yaparak Sevr Antlaşması'nı TBMM Hükümeti'ne kabul ettirmektir. İtilaf Devletleri toplantıya TBMM Hükümeti'yle beraber İstanbul Hükümeti'ni de davet etti. Fakat konferansta söz hakkı önce kendisine verilen İstanbul Hükümeti temsilcisi Tevfik Paşa Türk Halkının gerçek Temsilcisi TBMM olduğunu belirtip sözü TBMM Hükümeti temsilcisi Bekir Sami Bey'e vermiştir. Böylece İtilaf Devletleri'nin oyunu bozulmuş ve Türk Hükümetleri arasındaki olası bir çekişme önlenmiş oldu. Toplantıda İtilaf Devletleri Sevr Antlaşması'nda ufak değişiklikler yaparak Türk Hükümeti'ne onaylatmak istediler. Türk Hükümeti kabul etmeyince Londra Konferansı bir sonuç alınmadan dağıldı.

Yukarıdaki açıklamaya dayanarak;

- I. Londra Konferansı'nın amacı Sevr Antlaşmasını küçük değişikliklerle TBMM'ye kabul ettirmektir.
- II. Toplantıya iki Türk Hükümeti'ni birlikte davet ederek Türk hükümetlerini birbirine düşürmek istemişlerdir.
- III. Toplantı sonucunda İtilaf Devlet'leri amacına ulaşmıştır.

yargılarından hangisi yada hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

10) Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Zaferi'nden sonra Ateşkes istemek zorunda kalan İtilaf Devletleri ile **Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı. Yapılan antlaşmaya göre;**

- Türk Yunan kuvvetleri arasında savaş sona erecek.
- Trakya, Meriç Irmağı sınır olmak üzere Türkiye'ye bırakılacak.
- İstanbul ve boğazlar, TBMM Hükümeti'nin yönetimine bırakılacak.
- Türkler barış antlaşması imzalanıncaya kadar güvenlik ve düzeni sağlamak için Doğu Trakya'da 8000 jandarma kuvveti bulunduracak.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak;

- I. Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası sona ermiştir.
- II. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ile İtilaf Devletleri Yeni Türk Devleti'ni resmen tanımış oldular.
- III. İstanbul, boğazlar ve Doğu Trakya savaş yapılmadan işgal kuvvetlerinden alındı.

yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	D	C	B	C	A	D	B	D

NOT: Bu sınavı öğrencilerinizle EBA benzeri platformlarda paylaşabilirsiniz. Ticari amaçla kullanılamaz.